

З Новим роком та Різдвом Христовим!

Трибуна Студента

Національний університет водного господарства та природокористування

П'ятниця,
22 грудня
2006 року
№ 12(2055)
Газета виходить
з 1930 року

Шановні працівники та студенти
університету!

Сердечно вітаю вас ваші родини з Різдвом Христовим і Новим 2007 роком.

Освіта - це основа розвитку особистості, суспільства, держави, один з найвищих національних пріоритетів. Вона є запорукою не тільки високої моральності і культури нації, а й успіху в особистому житті. Адже студенти - це авангард української молоді, який бере участь у творчому розвитку як освіти і науки, так і громадянських відносин у суспільстві, пов'язаних з демократичними перетвореннями в країні.

Ваша доля у ваших руках, і найбільшою мірою саме від вас залежить те, яким буде майбутнє - ваше, вашої родини, держави.

У свою чергу, університет прагне робити все, щоб ви здобули міцні теоретичні знання і практичні навички, цікаво і змістовно проводили своє дозвілля, міцніли тілом і духом, а диплом Національного університету водного господарства та природокористування був запорукою того, що ви отримаєте гідне вас робоче місце і представлятиме наш навчальний заклад не лише в Україні, а й в Європі і світі. Для цього постійно оновлюємо технології навчання і навчальний процес, зміцнюємо матеріально-технічну базу, реконструюємо гуртожитки, оновлюємо бібліотечні фонди, відкриваємо

нові читальні зали і комп'ютерні класи, розвиваємо студентську науку і самоврядування. Університет гордиться успіхами, які досягнули наші студенти на всеукраїнських наукових і предметних олімпіадах, спортивних змаганнях, у винахідницькій роботі та художній самодіяльності.

За високі показники у підготовці кадрів в умовах Болонського процесу, вагомий внесок в інноваційний розвиток національної системи освіти та наукові досягнення університет відзначений цього року дипломами міжнародних виставок „Сучасна освіта в Україні”, „Освіта та кар'єра”, став переможцем Всеукраїнського конкурсу „Кращий вітчизняний товар” у номінації „Освіта”.

То ж бажаю вам, дорогі друзі, щоб доля посміхалася вам у всіх ваших благородних починаннях. Нехай ваші серця наповняться чистими бажаннями, світлим роздумом, твердими знаннями, а життя - тільки добрими справами!

Зичу вам і вашим родинам міцного здоров'я, тепла і затишку в домівках, віри в досягнення бажаного! Нехай все добре і світле, посіяне в році, що минає, зійде, зросте і наповнить наші засіки зерном мудрості і достатку.

Василь ГУРИН,
ректор університету

З Новим роком!

З Новим роком, браття милі,
В новім щастю, в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі, з братньою любов'ю,
Відтепер ішов нам час.
Щирій праці Бог допоможе!
Дай вам Боже все, що гоже!

І.Франко

Вітаємо із захистом дисертацій

У 2006 році кандидатські дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук захистили: асистент Т.М.Гладовська (керівник В.С.Мошинський), асистент Н.В.Лушнікова (керівник Л.Й.Дворкін), асистент Л.В.Кузьмич (керівник В.А.Гурин), старший викладач О.Л.Міклуха (керівник Є.В.Мних), асистент Н.А.Фроленкова (керівник Л.Ф.Кожушко), доцент М.В.Бернацький (керівник М.М.Гіроль), асистент О.О.Клюха (керівник В.Б.Ловцов), аспірант О.І.Пашкевич (керівник Ю.І.Гринь), аспірант Н.М.Вознюк (керівник М.О.Клименко), асистент С.В.Кононцев (керівник Л.А.Саблій), асистент С.В.Шалай (керівник А.М.Рокочинський),

аспірант П.Ф.Кахніч (керівник П.Г.Черняга), ст. викладач А.Ю.Якимчук (керівник Е.А.Зінь), асистент І.М.Бялик (керівник П.Г.Черняга), асистент Р.В.Жомирук (керівник З.Р.Маланчук), ст. викладач С.В.Клімов (керівник М.М.Ткачук), асистент І.М.Харитон (керівник П.Ю.Саух), ст. викладач О. О.Бедункова (керівник М.О.Клименко), старший викладач І.З.Загоровська (керівник М.А.Хвесик), асистент О.Ю.Лесняк (керівник Т.В.Кузнєцова).

Докторську дисертацію захистила завідувачка кафедри обліку і аудиту І.Д.Лазарішина.

Наталія БЕЛОКОНЬ,
завідувачка відділу аспірантури

НОВІ ВИДАННЯ

У редакційно-видавничому центрі університету побачили світ нові видання. Серед них - інтерактивні комплекси А.М.Красовської, Т.Б.Борисюк, В.О.Мельник „Англійська мова”; Н.М.Будінкової „Фізико-хімічні методи аналізу”, В.В.Лутаєва „Організація праці керівника”, В.І.Бредюка „Економетрія”, О.М.Гладкої „Інформатика та комп'ютерна техніка”; Н.В.Збагєрської „Матеріально-технічне забезпечення підприємства”.

Окрім того, нещодавно вийшли з друку навчальні посібники І.Т.Шинкаренка, В.М.Стрільця, Б.І.Червоного, І.О.Похальчука „Теорія механізмів і машин. Практикум”, О.Д.Антонова „Інженерні вишукування для будівництва”, Л.Й.Дворкіна, І.Г.Скрипника „Фізико-хімічні і фізичні методи дослідження будівельних матеріалів”, монографія Л.І.Безтелесної „Ринкові механізми управління людським розвитком”, довідник А.А.Білецького „Кваліфікаційні характеристики”.

Олена КОНОНЧУК

Створила 40 колективів

Почесного звання „Заслужений працівник культури України” удостоєна Алла Миколаївна Покотило – засновник самодіяльної народної хорової капели „водного” (зараз ця капела носить назву „Гамалія”).

Алла Миколаївна пропрацювала керівником нашого хору понад 20 років. Весь цей час її у починання підтримували колишні декани механічного факультету В.Б.Клин та В.С.Зінь, а також тодішній ректор С.Т.Вознюк.

Саме за вмілого керівництва Алли Миколаївни колектив удостоєний звання народного, а також став лауреатом телетурніру „Сонечні кларнети”, неодноразовим лауреатом всеукраїнських та всесоюзних фестивалів і конкурсів, дипломантом патріотичної пісні.

Зараз Алла Миколаївна на пенсії, але не полишає справу всього свого життя. Вона працює хормейстером у Клеванській школі-інтернаті для слабозорих дітей. Хор вже має чимало заслуг – лауреат фестивалів „3 вірою в майбутнє”, „Моя ти земле калинова”.

За роки сумлінної праці Алла Миколаївна створила 40 колективів, 28 з них – на Рівненщині, і можливо, це ще не край...

Наталія ПАРХОМЧУК

На навчання і роботу до Вроцлава

В університеті відбулася презентація проекту „Тепер Вроцлав”. Представники відділу промоції Вроцлава, конфедерації семи державних вищих навчальних закладів і передових підприємств Нижньої Сілезії розповіли студентам про проект, основна мета якого - пропагування Вроцлава не лише як міста, привабливого своїми краєвидами та історією, архітектурою та екскурсійними турами, але й сприятливого для навчання і працевлаштування.

Олександр Хойло, один з представників робочої групи, розповів про історію міста. Давня і сучасна архітектура міста потопас в зелені. Вроцлав - найбільш зелене місто Польщі, на мешканця припадає 25 кв.м. зелені. У центрі міста простягнувся закладений в XVIII столітті Щитницький парк, в якому росте понад 370 видів дерев і кущів, а також знаходиться

оригінальний Японський сад. Гарним місцем для прогулянок є ботанічний сад з чудовою виставкою квітів, оранжересю, альпінаріумом і найбільшою в

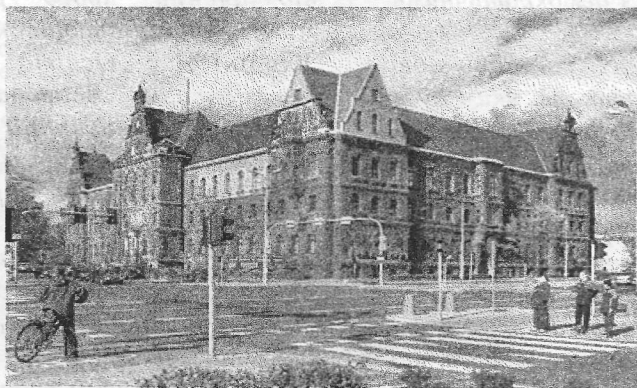
навчатися у цьому закладі. Це може бути як платне навчання, так і безкоштовне. Так, за програмою Sokratus Erasmus, наприклад, за семестр навчання (по дві пари в тиждень) необхідно заплатити 220

євро, якщо ж це будуть курси англійської мови вартість зросте вже до 1700 євро за семестр. Але за умови тісного співробітництва між університетами навчання безкоштовне. Цікавим є й те, що навчання в аспірантурі університету безкоштовне, може бути англійською чи польською мовами, а кращі аспіранти отримують ще й стипендію.

Існує також літня програма навчання польській мові і культурі, тривалістю у чотири тижні.

Саме те, що вас цікавить - навчання і

працевлаштування, підтвердження диплому, вступні іспити, проживання і працевлаштування у Вроцлаві можна знайти на сайтах

Польщі колекцією кактусів, а також зоопарк, заснований в 1865 році.

Агнешка Матушняк із Вроцлавського університету розповіла про напрямки і спеціальностями, за якими можна

www.teperwroclaw.pl
www.uni.wroc.pl

Студенти „водного” серед найкращих

Університет взяв участь у Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра - 2006».

Цей захід дав можливість навчальним закладам презентувати найвагоміші творчі надбання та педагогічні інновації, ознайомити з досвідом організації навчально-виховного процесу, авторськими проектами, новинками навчальної літератури. Так, на стендах Національного університету водного господарства та природокористування відвідувачі ознайомилися з напрямками і спеціальностями підготовки в навчальному закладі, науковою роботою, яку ведуть викладачі та студенти, з новою літературою, підготовленою у редакційно-видавничому центрі університету, отримати інформаційні матеріали.

У ці ж дні в Українському домі експонувалася Всеукраїнська

виставка науково-дослідних робіт студентів у галузях природничих, технічних і гуманітарних наук. Як розповів начальник науково-дослідного управління НУВГП

Володимир Востріков, від нашого університету було представлено чотири студентських наукових розробки. Це „Фільтр для очистки

води” п'ятикурсника факультету гідротехнічного будівництва Сергія Косяка, „Удосконалений дощувальний насадок Роса - 3” четвертокурсника факультету гідротехнічного будівництва Олександра Черухи, „Технологія утилізації промивних вод водопровідних станцій” другокурсниці факультету водного господарства Анни Гіроль та „Магнітні пристрої для галузі сільського господарства” другокурсниці факультету менеджменту Наталії Вострікової.

За вагомі досягнення в організації студентської науково-дослідної роботи Національний університет водного господарства та природокористування нагороджений дипломом Міністерства освіти та науки і товариства „Знання”.

Людмила СТУПЧУК

Карта, як буханка хліба, повинна бути свіжою

У Рівному відбулася регіональна нарада, на якій вчені, господарники і представники влади міркували над тим, як за допомогою сучасних ГІС-технологій сприяти вирішенню проблем нашого регіону. У ній взяли участь і науковці НУВГП, зокрема кафедри землеустрою, геодезії та геоінформатики.

За загальноприйнятими європейськими нормами карти місцевості не повинні бути старішими п'яти років, тож їх потрібно постійно оновлювати. Що ж стосується Рівненщини, то за

словами фахівців, значну частину карт області склали понад двадцять років тому. А використання таких карт, як зазначив перший заступник голови Держслужби геодезії, картографії та кадастру Валентин Липський, може привести до надзвичайних ситуацій, смерті людей і значних матеріальних збитків.

Однак застарілість карт - не єдина проблема області в цьому напрямку. Учасники наради наголошували на тому, що щільність пунктів державної геодезичної мережі на Рівненщині є вдвічі нижчою норми.

Проблеми можна вирішити за допомогою сучасних геоінформаційних систем, космічних зйомок та цифрового картографування. Тим більше, маючи такі наукові кадри, так би мовити під рукою.

Вчені університету вважають, що головним завданням на теперішній час є саме створення цифропланів для всіх населених пунктів області. Це допоможе запобігти негативним наслідкам, а також сприятиме розвитку регіону.

Людмила БОРИСЕНКО

Задля затишку і комфорту в гуртожитках

Не секрет, що не менш важливим для студентів, ніж умови навчання, сучасне навчально-технічне обладнання і кваліфіковані кадри, є побутові умови. Те, де і в яких умовах проживає і харчується студент, чи має він можливість займатися спортом, регулярно приймати душ, приводити в порядок особисті речі. Може, це когось здається і не настільки важливим, але ми все-таки живемо вже в ХХІ столітті і до того ж майже в центрі Європи.

Створенню належних побутових умов для студентів, які мешкають у гуртожитках, керівництво НУВГП приділяє чималу увагу, тож жити в гуртожитках університету з кожним роком стає все комфортніше.

З ініціативи декана, викладачів і студентів факультету економіки і підприємництва, підтриманої

ректором університету, в гуртожитку №2, де живуть майбутні економісти і бухгалтери, нещодавно відремонтовані пральня, кімната побуту, душові кімнати. У цих

приміщеннях зроблено сучасний ремонт, замінено обладнання, встановлені нагрівачі води, ванни. Тепер студентки (а в гуртожитку з 500 його мешканців майже 400 - дівчата) можуть приймати душ незалежно від того, чи виділяють гарячу воду, і прати речі в машинах-автоматах.

У підвальному приміщенні гуртожитку, (який, до речі, позбавлено його традиційного підвального вигляду) також обладнано кімнату для занять спортом, де можна і в настільний теніс пограти, і на тренажерах розім'ятися. А серед студентів факультету економіки і підприємництва - чимало тих, хто дружить зі спортом і для когось заняття фізкультурою входять у щоденний розпорядок дня.

Анна ЄЗЕРСЬКА

Завжди з людьми і для людей

Першому проректору, професору, заслуженому працівнику освіти України Сергію Володимировичу Ковальову виповнюється 60 років.

Сергій Володимирович Ковальов народився в 1947 році в с. Стоп'яги Переяслав-Хмельницького району Київської області. З 1965 року, з дня вступу на спеціальність «Гідромеліорація» тоді ще Українського інституту інженерів водного господарства, доля пов'язала Сергія Володимировича з нашим краєм та університетом, з водним господарством. У 1970 році він закінчив гідромеліоративний факультет інституту, отримавши кваліфікацію інженера-гідротехніка.

Після закінчення інституту працював за направленням у науково-дослідному секторі УШВГ, навчався в аспірантурі при кафедрі гідромеліорацій під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора, заслуженого діяча науки України Л.В. Скрипчинської, працював доцентом, а згодом - професором кафедри сільськогосподарських гідротехнічних меліорацій.

У 1975 році Сергій Володимирович захистив кандидатську дисертацію на тему «Способи зменшення зрошувальної норми рису в умовах легких ґрунтів дельти Дунаю», в якій розробив актуальну тему економії водних ресурсів.

З 1990 по 1994 рік та з 1999 по 2003 рік він завідував кафедрою гідромеліорацій. З 1994 року по 1999 рік був деканом одного з найбільших в університеті гідромеліоративного факультету. З 1999 році призначений проректором з навчальної роботи Українського державного університету водного господарства та природокористування, а з 2004 року – першим проректором Національного університету водного господарства та природокористування.

У Сергія Володимировича багатий досвід та широкі наукові інтереси. Протягом 70-х - 80-х років він проводив наукові дослідження з комплексної тематики в галузі рисосіяння в дельті Дунаю. Починаючи з 1984 по 1990 рік, С.В. Ковальов був одним з керівників наукових досліджень з використання теплих скидних вод на Курській атомній електростанції. За результатами цих досліджень три аспіранти під його керівництвом захистили кандидатські дисертації - В.О. Турченко, І.О. Панасюк та О.І. Ольховик. У період з 1991 по 1994 під керівництвом С.В. Ковальова

проводились дослідження щодо використання стічних вод оздоровчих закладів Херсонської області для зрошення сільськогосподарських культур, за результатами яких захистив кандидатську дисертацію В.І. Корбутяк.

З 2004 року С.В. Ковальов очолює колектив науковців, які працюють над програмою «Рис України». Основне завдання цих досліджень – обґрунтувати збереження на Півдні

України такого важливого напрямку сільського господарства як рисосіяння.

На замовлення Держводгоспу України вчений працював над розробкою кваліфікаційних характеристик посад працівників водогосподарських організацій системи. За результатами наукових досліджень С.В. Ковальов опублікував понад 80 наукових статей.

Сергій Володимирович проводить також значну методичну роботу, він є співавтором чотирьох підручників та посібників із гідромеліорації, а також посібника «Організація та проведення торгів у водогосподарському будівництві», який в 2003 визнано переможцем університетського педагогічного конкурсу на кращу навчально-методичну роботу. С.В. Ковальов - голова комісії Міністерства освіти і науки України зі створення державних стандартів підготовки фахівців спеціальності «Гідромеліорація», член експертної ради державної акредитаційної

комісії МОН України з напрямку «Водні ресурси».

За час роботи на посаді проректора Сергій Володимирович налагодив плідні зв'язки університету з Держводгоспом та водогосподарськими організаціями України, завдяки цьому створюються умови для кращої підготовки фахівців, стабільними стають держзамовлення на підготовку спеціалістів, зміцнюється матеріальна база університету.

Проректор С.В. Ковальов провів значну роботу щодо акредитації та ліцензування на четвертий рівень 15-ти спеціальностей та відкриття 11-ти нових спеціальностей в університеті, завдяки чому університет отримав статус національного та акредитований на найвищий четвертий рівень.

Значну роботу проводить Сергій Володимирович і щодо розширення та модернізації матеріально-технічної бази університету, комп'ютеризації, а також вдосконалення навчального процесу, активізації студентської наукової роботи. С.В. Ковальов доклав чималих зусиль до створення, розвитку та акредитації чотирьох навчально-консультаційних центрів університету в різних регіонах України, що дало змогу розширити географію підготовки фахівців для водного господарства.

Ювіляр нагороджений медалями ВДНГ України, ВДНГ СРСР, Почесними грамотами Міносвіти та Держводгоспу, знаком «Відмінник освіти України», Почесним знаком Держводгоспу України.

У 2002 році С.В. Ковальову присвоєне почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

...С.В. Ковальов є неординарною особистістю. Завжди відритий, доброзичливий та приязний у спілкуванні, він легко вміє організувати колектив на творчу працю. А ще Сергій Володимирович прекрасний сім'янин, може професійно проконсультувати з питань садівництва та городництва. Окрім того, є професійним рибалкою, адже виріс на березі могутнього Дніпра, а як науковець сформувався на березі іншої великої ріки – Дунаю.

**Співробітники факультету
водного господарства
та кафедри гідромеліорацій**

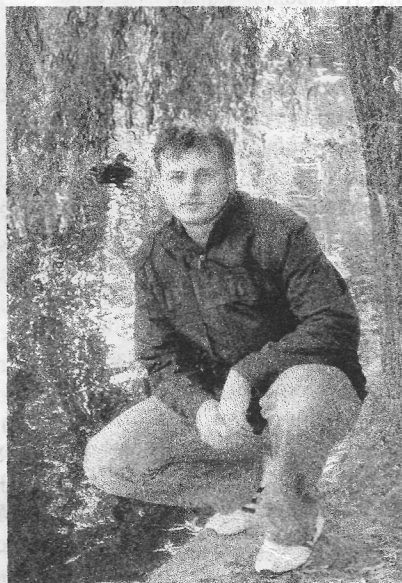
Ефективна співпраця – відкритий діалог

Головою студентської ради університету обрано четвертокурсника факультету водного господарства ОЛЕКСАНДРА ПИЛИПЧУКА. Отож, слово йому:

- Оскільки голова студентської ради при ректораті одночасно є членом Всеукраїнської студентської ради, я представлятиму інтереси наших студентів і перед міністерством науки і освіти, а також у міській та обласній студентських радах.

Якщо ж говорити про діяльність студентської ради в межах університету, то треба відзначити роботу ланок самоврядування (студентського парламенту) на кожному факультеті, організацію роботи брейн-рингів, святкових заходів та вечірок. До речі, нещодавно у кафе „Сучасник” студентська рада провела міжфакультетський брейн-ринг, в якому взяли участь сім команд. Переможцем стала команда „Зелений катафалк” з ФГПМі КІС, яку й нагородила грамотою та кубком. Важливою справою вважаю відстоювання студентських прав перед адміністрацією університету, факультетів і гуртожитків. На щомісячних зборах парламенту з ректором прагнемо розглядати всі проблемні питання студентства, які потребують нагального вирішення – навчання, проживання в гуртожитках, організацію дозвілля, особисті звернення та конфліктні ситуації. Адже студентські роки – це не лише навчання, а й дорослішання, виховання громадянської свідомості, уміння жити і спілкуватися в колективі.

Разом з членами парламенту ми працюємо над новими студентськими проектами, покликаними зробити життя студентства наповненішим і

згуртованішим.

Плануємо розробити нову веб-сторінку про студентське самоврядування, де студенти матимуть можливість висловити свою думку з приводу університетського життя-буття. Вважаємо за доцільне вдосконалити роботу щодо відзначення кращих

студентів, активізувати участь наших студентів у міських, обласних, всеукраїнських студентських акціях. Важливим є й питання тимчасового працевлаштування студентів, а також надання першого робочого місця.

Користуючись нагодою, хочу нагадати студентам основні завдання студентської ради:

забезпечення і захист прав та інтересів студентів, виконання ними своїх обов'язків, сприяння навчальній, науковій, творчій діяльності студентів, створенню умов для проживання і відпочинку, створення різноманітних гуртків, товариств, клубів за інтересами, організація співпраці зі студентськими організаціями інших навчальних закладів, молодіжними організаціями, безпосередня участь студентів у реалізації державної молодіжної політики, надання інформаційної, правової, психологічної, фінансової допомоги, контроль за навчальною та трудовою дисципліною, організація дозвілля.

Хотілося б, щоб життя наших студентів було цікавим і змістовним, а вони впевнено дивилися в своє майбутнє, уміли гідно представляти та захищати свої інтереси.

З питаннями та пропозиціями ви можете звертатися до голів студентських рад своїх факультетів або особисто до мене (тел. 80977886960, 80967478945, вул. Чорновола, 51, кім.129).

Меліоратори на орбіті

Про що писала студентська газета 40 років тому

Попередницею газети „Трибуна студента”, першою багатотиражною газетою, яка почала виходити в нашому навчальному закладі після його перебазування з Києва в Рівне, була „Орбіта”. Вірніше, „Орбіта”, оскільки газета виходила російською мовою.

Її перший номер вийшов під девізом „Гидромеліоратор - моя професія” і був присвячений підготовці фахівців цього напрямку.

Зокрема, майбутні меліоратори відповідали на запитання, чи люблять вони свою спеціальність. Відмінник Слава Гончаров сказав, що став меліоратором, бо не пройшов на будівельний факультет, але ніскільки не шкодує. А п'ятикурсник Вася Ступак ще до інституту працював гидромеліоратором, добре знайомий з роботою і вона йому подобається.

Зате Ляоня Косун і Валік Белоненко взагалі не відповіли на запитання, тому газета замість їх інтерв'ю помістила карикатури з підписами „А справи так і нема”.

Ще газета під рубрикою „куточок поета” опублікувала симпатичний вірш студентки Мілі Дунаєвської про осінь, розповідь про головний напій студентської кухні, з якої можна довідатися, що «студенти нашої країни, бажаючи залишитися вічно молодими, споживають велику кількість кефіру».

Комітет комсомолу інституту повідомляє, що студента Олександра Дяченка за неетичне поводження з дівчатами виключили з комсомолу. В чому полягала ця неетична поведінка не уточнювалося. Напевно те, що зараз, на жаль, стало вже цілком звичайною поведінкою...

Василь БОБРИК

Трудовий десант студентів 60-х років

ОСТАННІЙ “БАТЬКО” КОЗАЦЬКИЙ

У червні 2006 року минув 231 рік від дня однієї з найболючіших сторінок історії України – знищення Запорозької Січі. Проте, хоч невинно пливають роки, пам'ять про Січ, “фундамент” української держави, житиме в наших серцях вічно. Останнім кошовим отаманом, який очолив Військо Запорозьке, був Петро Іванович Калнишевський.

Петро Калнишевський... Постає легендами...

При в'їзді до древнього міста Ромни перед очима постає монумент на Покровській горі. Цей пам'ятник останньому кошовому отаману Запорозької Січі Петру Калнишевському спорудили його земляки влітку 1990 р., готуючись до 300-річчя від дня народження “козацького батька”. Встановлено його на місці, де знаходилася до 1908 р. Покровська церква, збудована на кошти останнього кошового і освячена 1770 р. Тривалий час його ім'я було оповите таємницею. Хто він? Борець чи жертва, царський сановник, котрий впав у немілість, чи мученик за кращу долю України?

Чому світова громадськість схилиє голови перед легендарним лицарем? Цим та іншим питанням була присвячена виставка «П.І.Калнишевський – останній кошовий отаман Запорозької Січі»,

що відбулася в методичному кабінеті кафедри українознавства. Як з'ясувалось, історія життя останнього отамана Запорозького не байдужа для багатьох студентів, які з цікавістю приходили на виставку, щоб відкрити для себе щось нове.

З представлених на виставці матеріалів студенти могли поповнити свої знання з історії українського козацтва (А.Кашенко “Оповідання про славне військо Запорозьке низове”, О.М.Апанович “Тет'яни України і останні кошові отамани Запорозької Січі” та ін.) і дізнатись про реалії життя П.І.Калнишевського (А.О.Скальковський “Історія Нової Січі або останнього коша запорозького”, Д.І.Кулиняк “Останній кошовий Петро Калнишевський” та ін.). Було запропоновано для ознайомлення Програму Всеукраїнської наукової конференції “Постає Петра Калнишевського та історичне

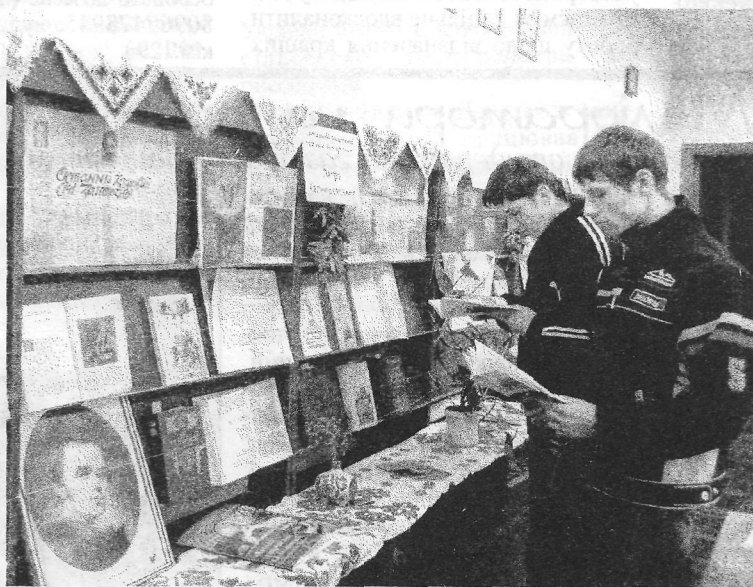
провів 25 років свого життя (1776 - 1801рр.) і де й помер на 113 році життя у 1803р.

Петро Калнишевський не просто очолив Військо Запорозьке, він відстоював права Запорожжя, задля чого неодноразово їздив з депутаціями до Петербурга. Намагався посилити свою владу і обмежував права старшини та козацької ради. Дбав про поширення хліборобства і торгівлі у запорозьких степах і тим самим перешкоджав планам Росії в колонізації причорноморських степів та посиленні російської присутності в Україні, за що й був покараний. Кошовий боровся за кращу долю України і з впевненістю можна сказати, що він належав до тих людей, котрі здужали б зректися самі себе, змогли б забути усе задля добра своєму рідному краю, він був патріотом України до крові.

Ми повинні пишатись тим, що маємо таких патріотів як Калнишевський. “А де ж вони, ті патріоти?” – скажете ви. А вони серед нас. І чим більше буде проводитись різноманітних заходів національно-патріотичного спрямування (таких як вищезгадана виставка) тим більше буде «Калнишевських». І тоді весь світ буде знати про Україну не лише як про країну з нерозвинутою демократією, а як про країну патріотів. Усе в наших руках, у нас є з кого брати гарний приклад, то ж вперед, українці, творімо світле майбутнє нашої

Батьківщини - України.

**Андрій ХМЕЛЬНИЧИЙ,
Олександр ХМЕЛЬНИЧИЙ,
Дмитро СОЛОНЕНКО,
студенти 1 курсу гр. АУТП - 3**

значення запорозького козацтва XVI-XVIII ст.” Особливу увагу відвідувачів привернули фотографії, зроблені викладачами кафедри під час відвідування Соловецького монастиря, де Калнишевський

ПЕРША ІСТОРИЧНА РОЗВІДКА «ОДЕСЬКОГО ПЕРІОДУ»

Наказом №95 від 20 липня 1933 року по Київському інженерно-меліоративному інституту оголошувалося, що Одеський інженерно-меліоративний інститут з'єднується з Київським інженерно-меліоративним інститутом і припиняє своє існування.

Студенти і викладачі у повному складі прибули до Києва, згодом - устаткування кабінетів та лабораторій. Так в липні 1933 року завершилася історія першої генеалогічної гілки нашого ВНЗ.

А починалося все в Одесі в далекому 1908 році, на розі вулиць Пушкінської, 60 та В.Арнаутської, 49. Власник будинку Іван Іванович Хойно відкрив „перші в м.Одесі зі Статутом, затвердженим Міністром торгівлі та промисловості, Політехнічні курси“. Курси мали три відділення: електротехнічне, механічне та будівельне. Термін навчання - чотири роки. Прийом на навчання проводився без іспитів, однак тільки для осіб, що закінчили «міські училища і середні навчальні заклади не нижче 3-х класів». Сам Іван Хойно був не лише завідувачем курсів, але й викладачем фізики та хімії. Окрім шкільних вчителів до складу наставників входило два інженери та архітектор.

В 1914 році на курсах працювало вже 16 викладачів. У 1915 році Політехнічні курси розширилися, при них було створено гідротехнічне училище, а навчальний заклад переїздить на вул.Троїцьку, 25.

Що цікаво, віднайдено документ за 1923 рік, в якому дехто Рутгайзер А.В. звертається, щоб йому видали з архіву копію свідоцтва про те, що в 1919 році він закінчив Одеське сільськогосподарське гідротехнічне училище. Отже, виходить, училище функціонувало в роки громадянської війни та ще й пройшло деяку реформацію.

З встановленням у 1920 році у Одесі влади Рад завершується перший етап історії навчального закладу. Політехнічні курси та гідротехнічне училище перейменовано в Середній будівельний технікум №2, а в 1921 році на Землемірно-будівельний технікум №2 з землемірно-землеустрійним, меліоративним та

будівельним відділеннями (згодом будівельне відділення було закрито). 12 грудня 1922 року керуючим технікумом було призначено вишого інженера-технолога В. І. Завишу. Зі скупих відомостей дізнаємося, що він закінчив Вищий інженерний технікум, за фахом – електромеханік.

У технікумі В.І.Завиша викладав фізику, хімію, складання кошторисів і технічної звітності.

У 1923 році заклад вже знали як Одеський вищий технікум землеустрою та меліорації. Наступною адресою технікуму в архівних документах значиться вул. Успенська, 4 (приміщення Єпархіального училища). В реєстрі пам'яток архітектури м.Одеси

будинку єпархіального училища - це одна із перлин культурної спадщини. Згодом керівництво технікуму підшукувало інші приміщення, вигідно розташоване в місці, де можна займатися практичними заняттями «на натурі». Із 1923 року у технікуму була наступна адреса: Канатна, 4. Сама вулиця починається біля обриву над морем. За будинком - балка, неподалік - парк ім. Шевченка, поруч - порт. Є де займатися геодезією, ботанікою, закріпленням ярів та берегів, наочно ознайомитися

з виглядом та функціонуванням гідротехнічних споруд у порту.

В інформації за 1930 рік скупі подані відомості про перебування технікуму у складі Одеського сільськогосподарського інституту. В тому ж 1930-31 навчальному році факультети технікуму стають Одеським інженерно-

меліоративним інститутом. До 1933 року ОІМІ знаходиться там же - на вул. Канатній. Будинок віднесено до реєстру культурної спадщини, як пам'ятник архітектури (архітектор - Гольцврум).

Часи в Одесі були на грані виживання... 1914-17рр. - Перша світова війна, 1917-20 - лихоліття громадянської війни та окупації різноманітних інтервентів, 1918 рік - пандемія «іспанки», яка викосила більшу половину населення міста та околиць.

1921 рік - голод, що наступив в наслідок хижачкої політики військового комунізму, жорстока боротьба ВЧК з бандитизмом та безпритульністю, перші масові чистки від неблагонадійних (останні повторюватимуться регулярно аж до Другої Світової війни). 1932-33 рр. - страшний голодомор, що лютував на Півдні з небувалими жертвами.

«Акції» щодо поліпшення соціального складу студентства не обмежувалися лише ретельним відбором кадрів при прийомі у навчальний заклад. Студентські лави пройшли чистки в 1921, 1922, 1924-1925 навчальних роках.

Питання: що крилося у проведенні реорганізації вищих навчальних закладів в 1933 році? Акцент на якість підготовки нових фахівців? ОІМІ ніколи не применшував свого престижу завдяки потужному корпусу професорсько-викладацького складу! Чи порятунок від голодомору? Чи зібраних в одному місці науковців можна було легко взяти під нагляд, а згодом „неблагонадійних“ пропустити через м'ясорубку репресій?

Багато питань залишаються відкритими. Але за перший «лоторк» до зовсім невідомої сторінки історії університету чудом пошастало відразу вибудувати більш-менш з'ясовану низку історичних віх одеської «притоки».

Єва ФІЛПОВИЧ,
завідувачка музею історії НУВГП

Свят-вечір

Ще вдосвіта, як тільки день синім проблоском заглянув у хату, господиня приступала до праці. Вона пов'язувалась хусткою і заходила готувати дванадцять свят-вечірніх страв. Всі члени родини теж повинні бути вдома. «Боже сохрани, - кажуть люди, - десь заночувати в цю ніч, цілий рік будеш блукати по світі». Боронь, Боже, і сваритися в цей день! Навпаки, добре помиритися з ворогами, щоб у новому році було мирно і в хаті, і поза хатою.

Так у турботах і проходить день. Сьогодні не снідають і обходяться без обіду. Хіба дітям, що не можуть терпіти голоду, мати дозволити щось з'їсти, та й то лише в обіденний час.

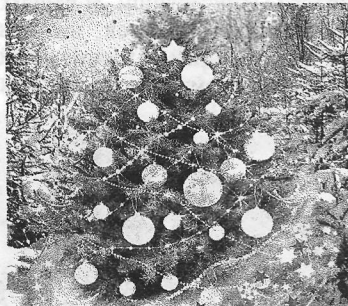
Вся родина чекає, коли на небі з'явиться перша зірка, що сповістить про велике чудо - народження Сина Божого.

Свята Вечеря - це спільна вечеря всього роду. Навіть мертві родичі і безвісти загиблі - всі мають у цей вечір зібратися разом, щоб трапезувати цілим родом.

Живі, пам'ятаючи своїх мертвих родичів, ставили для них кутю та узвар на вікнах, розкидали варений біб по кутках, залишали немитими ложки та миски після вечері.

Різдво Христове

Один з найзнаменніших і найвеличніших празників святкового календаря, яким власне започатковується рік, є Різдво Христове, що в народі йменують просто Різдвом. Відтак повсюди в храмах відправляють нічну божу

Службу з таким розрахунком, щоб завершити її удосвіта та знову сісти за святкову вечерю.

Першими сповісниками народження Христа були діти та підлітки. Вдосвіта семи-восьмилітні хлопчики йшли до односельців вінчувати, себто вітати родичів та сусідів зі святом Різдва.

Родина сідала за вранішню Свят-вечерю, доки не зійшло сонце. Адже

за віруваннями, добрі духи перебували у хаті лише із сутінками. Розговівшись, лягали спати. До обіду, як правило, ніхто не ходив у гості. Потім відбувалась родинна вечеря. Ніхто з присутніх не згадував сумних історій та образ, бо це трапезування мало «очистити всіх од скверни і об'єднати злагодою та любов'ю».

Надвечір починалось масове колядування.

Новорічні прикмети

• Напередодні Нового року не залишай жодної незакінченої хатньої справи.

• Першого дня не берися за ніяку роботу - бо весь рік тяжко працюватимеш.

• Перевдягнися у все нове, щоб протягом року були обновки.

• Не починай Новий рік з боргів, аби не розплачуватись весь рік.

• У ніч на Новий рік зроби тим, хто потребує допомоги, подарунки: доля віддасть тобі.

• У ніч перед Новим роком треба спати без подушок, щоб цілий рік не боліла голова.

• Не можна на Новий рік плакати, бо увесь рік плакатимеш.

Сергій Стасюк - „найсильніша права рука світу“

Як ми вже повідомляли, другокурсник механіко-енергетичного факультету став чемпіоном світу з армрестлінгу серед юніорів.

У складі збірної України Сергій Стасюк разом ще з двома студентами НУВГП, Олегом Чикалюком та Іваном Лук'янчуком, взяв участь у чемпіонаті світу з армрестлінгу, який відбувся в Манчестері (Великобританія). Він завоював „золото“ в своїй ваговій категорії (до 80 кілограм), поборовши правою рукою дев'ять суперників і поступившись лише одному.

- Сергію, що ти чекав від чемпіонату? Сподівався стати переможцем?

- Сподівався, що обов'язково виграю одну з медалей. Я був у хорошій спортивній формі, здаватися без боротьби не збирався. Хоча суперники були дуже сильними, переважно досвідчені і титуловані спортсмени. Особливо хвилювався перед стартовим змаганням зі шведським рукоборцем. А коли переміг його, далі все пішло легше, я впевнився у своїх силах.

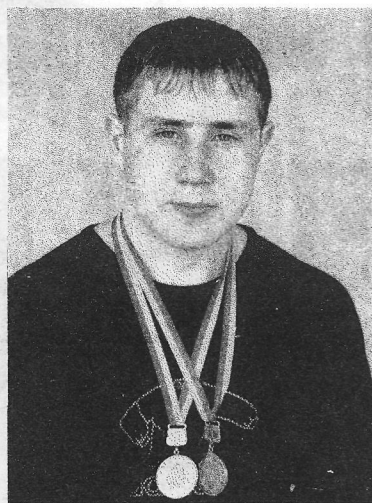
- А з попереднім чемпіоном світу ти зустрічався?

- Так, і він (а це представник Росії) був у більш вигірній ситуації. Адже за правилами змагань, щоб захистити свій титул, йому досить було однієї перемоги, мені ж треба було здолати його двічі. В першій грі переміг я, але більшість вважали, що це випадковість. І тренери, і глядачі, відкрито говорили, що другий поєдинок я програю. Але судді зупинили гру через фолі, довелося мірятися силами втретє. Мені знову вдалося притиснути руку суперника до столу. І

зал, який спочатку ніби завмер від такого „зухвальства“, вибухнув оплесками.

- Як тобі сподобалася атмосфера першості, хто вболівав за наших спортсменів?

- Атмосфера змагань була дуже доброзичливою. Найбільшими вболівальниками нашої команди були її

учасники, ну і вільні від змагань інші спортсмени. Чемпіонат проходив у торгово-розважальному центрі, тому традиційний трибун для вболівальників не було. Люди заходили погуляти, відпочити - бачили змагання, підходили

і підтримували тих, хто більше сподобався.

- А коли рідні дізналися про те, що ти „найсильніша рука планети“?

- Зате телефонував їм відразу, першим мене привітав батько, потім мама, сестра.

До речі, займатися рукоборством Сергій почав лише рік тому, приїхавши в Рівне з Хмельниччини, вже як студент. Коли першокурсники обирали спортивні секції - записався в секцію армрестлінгу, якою керує Олександр Комаревич. Відразу виявилось, що не даремно, багато працював, але раз у раз отримував вагомий результат - перемоги на першості університету, студмістечка. Згодом став чемпіоном України серед юніорів, четвертим на чемпіонаті Європи.

Займаючись армрестлінгом, - розповідає Сергій, людина вчиться управляти своїм тілом, силою, волею. Тренер розробив для мене спеціальну систему підготовки, за якою я тренуюся щодня по дві-три години.

А наступна вершина, яку бачу перед собою, - виграти чемпіонат серед дорослих, оскільки «юніорську» висоту я вже взяв.

- Що ти побажаш молодим людям, у яких на спорт не вистачає часу?

- Займайтеся спортом! Спорт не лише не заважає навчатися, долати наукові вершини, але й дисциплінує, виховує силу волі і характер, вчить визначати свою мету і досягати її.

Розмовляла Людмила СТУПЧУК

Дванадцять заповітних бажань

Кажуть: «скільки людей — стільки думок», але, мабуть, це прислів'я можна перефразувати так: «скільки людей — стільки звичаїв». Адже, справді, навіть кожна сім'я вносить у звичну традицію щось своє. А що вже казати про різні країни... Тут круговир традицій такий барвистий, що навіть розгублюєшся.

В Афганістані Новий рік приходить у день Великого рівнодення. Глава поселення виїжджає у поле і проводить першу борозну. Слідом за ним йдуть найбільш шановані односельці. В цей день вживати алкогольні напої заборонено законом. А тому вино замінюють солодошами. Зазвичай жінки збираються окремо від чоловіків. Перед тим місцем, де вони зібралися, жінки ставлять дівчину-вартового. Позаяк у Бірмі Новий рік настає у найспекотніший період, то його прихід відзначається фестивалем води.

Видовище досить потішне: зустрічні люди поливають одне одного водою з різноманітної посуду. Але на це ніхто не ображається, адже цей ритуал — свого роду побажання щастя у Новому році.

Напередодні Нового року у Бразилії на піску океанських пляжів запалюють тисячі свічок. Жінки в довгих сукнях заходять у воду і кидають пелюстки квітів на хвилі океанського прибою. На спущених із вітрильників невеликих дерев'яних плотах запалюють багаття і товсті воскові свічки. Туди ж кладуть усілякі наїдки: фрукти, рис, солодоші, а також парфуми і мило, гребінці і дзеркальця. Це — подарунки могутній Іеманжі, грізній богині моря.

У Німеччині невід'ємною стравою новорічного столу є короп. Приготований за традиційними рецептами, він має незмінний успіх у гурманів. Згідно з народним повір'ям, луска коропа, покладена в новорічну ніч у гаманець, гарантує достаток і щастя.

У Греції існує звичай, за яким рівно опівночі глава сім'ї виходить у двір і розбиває об стіну плід граната. Якщо його зерна розлетяться по двору — у новому році сім'я житиме щасливо. Вирушаючи в гості, греки приносять із собою у подарунок вкритий мохом камінь і залишають його в кімнаті господарів, кажучи: «Нехай гроші господарів будуть такі ж важкі, як цей камінь».

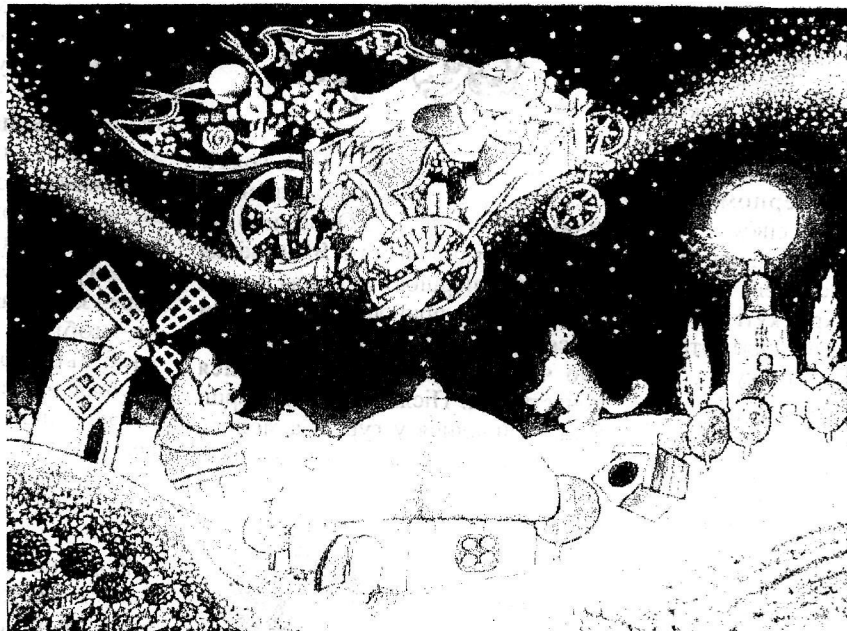
У Китаї святкують китайський Новий

рік (сінтііе). Він припадає на перший молодик першого місяця року, між 12 січня і 19 лютого. Після введення григоріанського календаря це свято стали називати «святом весни», щоб відокремити його від Нового року за західним стилем. Первісний зміст свята полягав у даруванні подарунків, суттю яких було побажання, щоб новий врожай був багатий. Це свято прийнято відзначати всією родиною. Китайці відвідують друзів, влаштовують пишні й гучні застілля з петардами. Дітям підносять маленькі червоні конвертики з грішми — на удачу. Також китайці спалюють своє зображення, замазане сажею, щоб воно могло піднятися у небо і приєднатися до душ родичів. У цей день губи мажуть медом, щоб говорити тільки добрі й теплі слова. Особливо шановані бог вогнища і бог дверей. Щоб

господинь, яка набрала воду з джерела в новому році, залишає там булочку, друга бере цю булочку і на її місце кладе свою — і так далі. Таким чином усі господині селища обмінюються хлібом, випеченим для ближнього.

У Чехії і Словаччині всі дарують одне одному подарунки. Той подарунок, що не сподобався, у перші післясвяткові дні можна повернути в магазин або обміняти. Коли стрілки годинника наближаються до 24-ї, господарі будинку в Шотландії мовчки відчиняють двері і тримають їх відчиненими до останнього удару: у такий спосіб випускають старий рік і впускають новий. Гості приносять шматочки вугілля, кидають їх у сімейний камінь і бажають, щоб вогнище в ньому палало якнайдовше.

Новий рік вважається найбільшим святом в Японії, адже він триває аж цілий тиждень! На цей час більшість

у будинок не могли проникнути лихі духи, із зовнішнього боку дверей прикріплюють картинку із зображенням двох воїнів: лютий вираз їхніх обличчій відлякує демонів. Петарди повинні своїм гуком розганяти лихих духів. На вулиці танцюють традиційний і дуже вражаючий танець лева.

У багатьох країнах виноградну лозу вважають символом достатку, щасливого сімейного вогнища. Тому в Португалії прийнято в новорічну ніч з кожним ударом годинника з'їдати по виноградині — дванадцять ударів, дванадцять заповітних бажань на кожен місяць.

У Франції символом благополуччя і сімейного добробуту є велике поліно, яке запалюють у камінах. Пер Ноель, французький «брат» Діда Мороза, наповнює дитяче взуття подарунками. А новорічний стіл французи просто не уявляють без смаженого індики. Морква з медом має забезпечити оселі повне благополуччя на майбутні 12 місяців.

У південних селищах Франції існує ще й такий теплий звичай: перша з

підприємств узагалі зачинають. Новий рік зустрічають не опівночі, а зі сходом сонця. Дзвони буддійських храмів відбивають 108 ударів, проголошуючи народження Нового року. Цифра ця не випадкова: японці вважають, що в людини буває шість вад (жадібність, злість, дурість, легковажність, нерішучість і хтивість). Кожна з них має 18 різних відтінків і з мірою ударів дзвона відбувається поступове очищення від вад. З останнім ударом належить лягати спати, аби

встати вдосвіта, вийти надвір і зустріти Новий рік з променями сонця, що сходить. Як і в китайці, тут неодмінно відвідують батьків, проводять вечірки, присвячені «поминанню» попереднього року. У кожному японському домі на Новий рік з'являється три гілки. Гілка бамбука — щоб так само скоро виростили діти, гілка сливи — щоб у господарів були міцні помічники, гілка сосни — щоб усі члени сім'ї жили так довго, як сосна. Біля будинків ставлять бамбук і сосну — символи вірності й довголіття. Солом'яна мотузка, натягнута перед дверима, відганяє лихих духів. У ці дні заборонено промовляти неприємні слова, не можна говорити про смерть, демонів, а також деяких тварин: лисицю, дракона, тигра, змію... Якщо діти випадково порушать якусь із словесних заборон, батьки витирають їм рота спеціально приготовленою ритуальною тканиною.

Підготувала
Наталія ПАВЛИШИН

«Коляд, коляд, колядниця...»

Мабуть, найказковішими і навіть наймагічнішими святами багатого українського календаря є Різдвяні свята. Адже навіть саме очікування першої зірки, щоб сідати за святую вечерю, чи ті ж традиційні дванадцять страв є чимось надзвичайним.

Ці свята — ніби нитка, яка в'яже теперішнє покоління з далекими предками. Кожен різдвяний вечір нагадує вечір із гуцульського села, яке так чудово описав Михайло Коцюбинський у безсмертному творі «Тіні забутих предків».

Святкова трапеза напередодні Різдва (Святвечір, багата кутя) — це вечір з урочистим характером. Колиш, та можливо подекуди й тепер, під образами розстеляли чисте сіно, на яке ставили горщик з кутею. Земляну долівку вкривали соломкою. На Святвечір господар вносив до хати сніп пшениці, жита або вівса — „дідуха» — і ставив його на покуті. Через кілька днів він чи хтось із колядників обмолочував цей сніп. Зібраним з нього зерном було прийнято розпочинати сівбу.

Святвечір починався з появою на небі першої зірки. Весь день піст був особливо суворий. Крім куті на столі неодмінно стояли дванадцять страв. Першою починали їсти кутю, яка була й досі залишається найголовнішою обрядовою їжею і неодмінним символом різдвяно-новорічних свят. Під час вечері господар дому виходив з кутею на двір і кликав: „Морозе, морозе, йди до нас кутю їсти! Якщо не хочеш, то не йди! Не морозь ні ягняток, ні поросят, ні теляток!» У такий спосіб задовбрювали сили природи, щоб майбутній врожай був гарний. Кутю також кидали у криницю або річку, щоб не було посухи.

Святковий стіл традиційно застеляли сіном, по кутках клали часник (він виконував роль оберега), а потім покривали скатертиною. Подекуди під стіл клали сокиру. На неї усі члени родини ставили ноги, „щоб були такі ж міцними». Побутувало повір'я, що душі померлих родичів беруть участь у святковій трапезі, їх згадували добрим словом. Для них після вечері залишали рештки їжі на столі (мити посуд у цей день вважалося гріхом). На ніч усі члени родини клали свої ложки в горщик з кутею. Це робили для того, щоб кутю могли поїсти й предки. В такий же спосіб часто

ворожили: якщо на ранок чиясь ложка була перевернута — це пророкувало смерть її господаря у наступному році...

Наступний день — Різдво, 7 січня. Одне з найбільших релігійних свят — день народження Ісуса Христа. З початком Різдва вже можна було вживати скоромину. Традицією було

ходити один до одного в гості. Щоправда, до обіду намагалися не відвідувати сусідів. Особливо це стосується жіночої статі. Якщо жінка чи дівчина першою заходила в хату, то неодмінно «приносила» лихо, коли ж оселю до обіду відвідував хлопець або чоловік, то його намагалися похачувати. Після полудня старші люди збиралися у гурти, а молодь починала колядувати. Заходячи на

подвір'я, колядники просили дозволу, і коли господар зголошувався, починали забавну виставу з віншувальних пісень-колядок та жартівливих сценек. Ставили вертепну драму.

За тиждень після коляди, напередодні Нового Року — Щедрий Вечір. За християнським календарем — це день преподобної Мелани. В народній традиції обидва свята об'єдналися, і тепер святкуємо Щедрий Вечір або свято Меланки. Центральну роль «Меланки»

виконував парубок, переодягнений у народне вбрання дівчини або молодичі.

13 січня зранку починали готувати другу обрядову кутю — щедру. Вечерю заправляли смальцем. Саме тому цей вечір і називається Щедрим. До вечері, як і на Святвечір, сідає уся родина. Дуже важливо, щоб одяг того дня був ретельно випраний та чистий. Після вечері треба неодмінно зайти до сусідів і попросити пробачення за можливу вину одного перед одним, аби Новий рік зустріти в мирі та злагоді.

На особливу увагу заслуговують дівочі ворожіння. Дівчата, аби дізнатися, що ж готує їм примхлива доля, перед сном клали під подушку гребінець, при тому примовляючи: „Суджений мій, розчеши мені голову!» Хто увісні чесатиме голову, той і буде судженим.

У перший день Нового року найпоширенішим був (та й тепер залишається) обряд засівання. Вважають, що цей обряд прийшов до нас ще з дохристиянських часів, адже наші пращури зустрічали Новий рік не взимку, а навесні, і тому обряд засівання пов'язаний з надіями на добрий врожай. Засівали здебільшого діти. Перший посівальник зазвичай на Новий рік буває й „полазником» — тим, хто веде в хату щастя. За народними віруваннями, його приносять лише хлопці, тому дівчатам посівати не годилося.

Різдвяно-новорічні урочистості завершувалися святом Богоявлення, відомим у народі як Водохреща. Центральне місце у святі Богоявлення займали обряди, пов'язані з водою. Неодмінно ходили до церкви святити воду. Кульмінаційний момент церковного свята Йордана — занурення хреста у воду, яке здійснював священик, після чого вона вважалася освяченою. За давньою традицією, ця церемонія відбувалася просто неба, на берегах річок, струмків, озер. Ще напередодні з льоду вирубували великий хрест, пробивали ополонку. Свяченою водою починалася трапеза, цією ж водою кожен господар кропив усіх членів сім'ї, хату, інші будівлі, криниці.

Підготувала
Наталія ПАВЛИШИН